

**U C H W A Ł A**  
**SENATU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ**

**z dnia 29 marca 2007 r.**

**w sprawie ustawy o zmianie ustawy o systemie oświaty  
oraz o zmianie niektórych innych ustaw**

Senat, po rozpatrzeniu uchwalonej przez Sejm na posiedzeniu w dniu 7 marca 2007 r. ustawy o zmianie ustawy o systemie oświaty oraz o zmianie niektórych innych ustaw, wprowadza do jej tekstu następujące poprawki:

1) w art. 1 w pkt 1, art. 4a otrzymuje brzmienie:

"Art. 4a. 1. Rada Ministrów, w drodze rozporządzenia, nałoży na szkoły i placówki zapewniające uczniom korzystanie z usługi dostępu do Internetu na ich terenie obowiązek zainstalowania i aktualizowania oprogramowania zabezpieczającego przed dostępem do treści, które mogą stanowić zagrożenie dla prawidłowego rozwoju psychicznego uczniów, oraz określi minimalne wymagania, jakie powinno spełniać to oprogramowanie.

2. W rozporządzeniu, o którym mowa w ust. 1, zostanie określony szczegółowy zakres treści, które mogą stanowić zagrożenie dla prawidłowego rozwoju psychicznego i moralnego uczniów, w szczególności pornograficznych, eksponujących brutalność i przemoc, zawierających zachowania naruszające normy obyczajowe, propagujących nienawiść i dyskryminację.

3. Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania zapewni szkołom i placówkom możliwość nieodpłatnego korzystania z oprogramowania zabezpieczającego przed dostępem do treści, które mogą stanowić zagrożenie

dla prawidłowego rozwoju psychicznego i moralnego uczniów, spełniającego minimalne wymagania, o których mowa w ust. 1, w wersjach działających w systemach operacyjnych powszechnie użytkowanych na obszarze kraju, z uwzględnieniem zasady równego traktowania różnych platform systemowych.

4. Szkoły i placówki mogą, w celu realizacji obowiązku, o którym mowa w ust. 1, wykorzystywać inne oprogramowanie spełniające minimalne wymagania, o których mowa w ust. 1.";

2) w art. 1 po pkt 1 dodaje się pkt 1a w brzmieniu:

"1a) w art. 5c pkt 3 otrzymuje brzmienie:

"3) art. 31 ust. 1 pkt 6a, art. 34 ust. 2, art. 34a, art. 37 ust. 1, art. 39 ust. 6, art. 41 ust. 3, art. 58 ust. 3, art. 59 ust. 3 i 4, art. 71b ust. 2b, art. 77 ust. 6, art. 82 ust. 1 i 3-5 oraz art. 85 ust. 3 - wykonuje odpowiednio: wójt, burmistrz (prezydent miasta), starosta, marszałek województwa.";

3) w art. 1 w pkt 3 w lit. a dodaje się tiret trzecie w brzmieniu:

"- pkt 8 otrzymuje brzmienie:

"8) współpraca z kuratorami oświaty właściwymi ze względu na zasięg terytorialny komisji w sprawach związanych z przeprowadzaniem sprawdzianu i egzaminów, o których mowa w art. 9 ust. 1, oraz egzaminów eksternistycznych, o których mowa w art. 10 ust. 1, a także doskonaleniem nauczycieli w zakresie diagnozowania, oceniania, egzaminowania i badania osiągnięć edukacyjnych uczniów.";

4) w art. 1 w pkt 3 dodaje się lit. c w brzmieniu:

"c) w ust. 5 w pkt 2 lit. b i c otrzymują brzmienie:

"b) nieusprawiedliwionego nieuczestniczenia w pracach dotyczących przeprowadzania sprawdzianu i egzaminów, o których mowa w art. 9 ust. 1, oraz egzaminów eksternistycznych, o których mowa w art. 10 ust. 1, do których egzaminator został wyznaczony przez dyrektora okręgowej komisji egzaminacyjnej,

c) nieprzestrzegania przepisów dotyczących przeprowadzania i oceniania

sprawdzianu i egzaminów, o których mowa w art. 9 ust. 1, oraz egzaminów eksternistycznych, o których mowa w art. 10 ust. 1;"

- 5) w art. 1 w pkt 5, w art. 10 w ust. 2 wyrazy "szkoły podstawowej dla dorosłych oraz gimnazjum i liceum ogólnokształcącego dla dorosłych" zastępuje się wyrazami "odpowiednio szkoły podstawowej dla dorosłych, gimnazjum dla dorosłych lub liceum ogólnokształcącego dla dorosłych";
- 6) w art. 1 w pkt 8 w lit. b:
  - a) w ust. 2b i 2e przed wyrazami "szkolny zestaw programów nauczania" dodaje się wyrazy "odpowiednio zestaw programów wychowania przedszkolnego lub",
  - b) ust. 2g otrzymuje brzmienie:

"2g. W uzasadnionych przypadkach, rada pedagogiczna, na wniosek nauczyciela lub rady rodziców, może dokonać zmian w zestawie programów wychowania przedszkolnego, szkolnym zestawie programów nauczania lub szkolnym zestawie podręczników, z tym że zmiana w tych zestawach nie może nastąpić w trakcie roku szkolnego.";
- 7) w art. 1 w pkt 8 w lit. b, ust. 2c i 2d otrzymują brzmienie:

"2c. Szkolny zestaw podręczników składa się z nie więcej niż trzech podręczników dla danych zajęć edukacyjnych, z zastrzeżeniem ust. 2d.

2d. W szkołach ponadgimnazjalnych, w których realizuje się rozszerzone zakresy kształcenia z poszczególnych zajęć edukacyjnych, szkolny zestaw podręczników składa się z nie więcej niż trzech podręczników do każdego zakresu kształcenia z danych zajęć edukacyjnych.";
- 8) w art. 1 w pkt 9, art. 22b otrzymuje brzmienie:

"Art. 22b. Dyrektor szkoły podejmuje działania organizacyjne umożliwiające obrót używanymi podręcznikami na terenie szkoły.";
- 9) w art. 1 po pkt 10 dodaje się pkt 10a w brzmieniu:

"10a) w art. 31 dotychczasową treść oznacza się jako ust. 1 i dodaje się ust. 2 w brzmieniu:

"2. Programy operacyjne, o których mowa w ustawie z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. Nr 227, poz. 1658), a także programy rządowe, o których mowa w art. 90u, mogą określać zadania, które kurator oświaty wykonuje w imieniu wojewody."";

10) w art. 1 skreśla się pkt 11 i 12;

11) w art. 1 po pkt 14 dodaje się pkt 14a w brzmieniu:

"14a) w art. 41 w ust. 1 w pkt 5 kropkę na końcu zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 6 w brzmieniu:

"6) uchwalanie programu wychowawczego i programu profilaktyki, o których mowa w art. 54 ust. 2 pkt 1 lit. a i b."";

12) w art. 1 w pkt 15, w art. 53 w ust. 4 w pkt 2 wyrazy "przedstawicieli rad" zastępuje się wyrazami "przedstawicieli rad oddziałowych";

13) w art. 1 w pkt 16, w art. 54:

a) w ust. 2:

- w zdaniu wstępnym skreśla się wyrazy "i 4",

- w pkt 1 zdanie wstępne otrzymuje brzmienie:

"opiniowanie opracowanego przez radę pedagogiczną:";

b) skreśla się ust. 4 i 5;

14) w art. 1 w pkt 19, art. 64a otrzymuje brzmienie:

"Art. 64a. 1. Na terenie szkoły podstawowej i gimnazjum obowiązkowe jest noszenie przez uczniów jednolitego stroju.

2. Dyrektor szkoły ponadgimnazjalnej może, po zasięgnięciu opinii rady rodziców, wprowadzić obowiązek noszenia przez uczniów na terenie szkoły jednolitego stroju.

3. Wzór jednolitego stroju, o którym mowa w ust. 1 i 2, określa dyrektor szkoły w porozumieniu z radą rodziców.

4. Dyrektor szkoły podstawowej i gimnazjum oraz dyrektor szkoły ponadgimnazjalnej, w której wprowadzono obowiązek noszenia jednolitego

stroju, może w porozumieniu z radą rodziców określić sytuacje, w których przebywanie ucznia na terenie szkoły nie wymaga noszenia przez niego jednolitego stroju ze względu na szczególną organizację zajęć dydaktyczno-wychowawczych w określonym dniu lub dniach.

5. W szkołach określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 53 ust. 6 kompetencje rady rodziców, o których mowa w ust. 2-4, wykonuje rada pedagogiczna.";

15) w art. 1 w pkt 22 w lit. e, w ust. 6 skreśla się wyrazy "lub placówki";

16) w art. 1 w pkt 24 w lit. d na końcu średnik zastępuje się przecinkiem i dodaje się lit. e w brzmieniu:

"e) ust. 4e otrzymuje brzmienie:

"4e. Dotacje, o których mowa w ust. 4a-4c, są przekazywane w 12 częściach w terminie do ostatniego dnia każdego miesiąca na rachunek bankowy szkoły."";

17) w art. 3 pkt 2 otrzymuje brzmienie:

"2) w art. 160 po ust. 2 dodaje się ust. 2a w brzmieniu:

"2a. Warunki i tryb uczestniczenia wybitnie uzdolnionych uczniów w zajęciach przewidzianych planem studiów na kierunkach zgodnych z uzdolnieniami oraz zasady zaliczania tych zajęć określa zarządzenie rektora."";

18) po art. 5 dodaje się art. 5a w brzmieniu:

"Art. 5a. 1. Przepisy art. 22a ustawy wymienionej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, stosuje się od roku szkolnego 2007/2008 poczynając od klasy pierwszej i klasy czwartej szkoły podstawowej oraz od klas pierwszych pozostałych typów szkół.

2. Do pozostałych klas szkół wymienionych w ust. 1, do zakończenia kształcenia w danym etapie edukacyjnym, rada pedagogiczna może ustalić w szkolnym zestawie podręczników więcej niż trzy podręczniki dla danych zajęć edukacyjnych, jeżeli jest to niezbędne dla prawidłowego przebiegu procesu dydaktycznego w ramach tego etapu edukacyjnego.";

- 19) w art. 6 przed wyrazami "szkolny zestaw programów nauczania" dodaje się wyrazy "odpowiednio zestaw programów wychowania przedszkolnego lub";
- 20) w art. 8 użyte dwukrotnie wyrazy "art. 22a ust. 8 i 9" zastępuje się wyrazami "art. 22a ust. 8";
- 21) w art. 9 w pkt 1 wyrazy "art. 9c ust. 2 pkt 1 i 2" zastępuje się wyrazami "art. 9c ust. 2 pkt 1, 2, 3 i 4";
- 22) w art. 9 w pkt 1 przed wyrazami "oraz art. 10 i 10a" dodaje się wyrazy "oraz 8 i ust. 5 pkt 2 lit. b i c";
- 23) w art. 9 w pkt 2 skreśla się wyrazy "art. 36a ust. 5 pkt 2 lit. b,".

**MARSZAŁEK SENATU**

**Bogdan BORUSEWICZ**

## UZASADNIENIE

Senat proponuje przyjęcie 23 poprawek do ustawy o zmianie ustawy o systemie oświaty oraz o zmianie niektórych innych ustaw.

Najistotniejsze zmiany wprowadzają poprawki nr 1, 7, 10, 11, 13, 14, 18, 23. Poprawka nr 1 nakłada na Radę Ministrów obowiązek wydania rozporządzenia zobowiązującego szkoły i placówki zapewniające uczniom korzystanie z internetu do zainstalowania i aktualizowania oprogramowania zabezpieczającego przed dostępem do treści, które mogą stanowić zagrożenie dla rozwoju psychicznego uczniów. W ustawie uchwalonej przez Sejm obowiązek ten wynikał wprost z przepisu ustawy. W tej kwestii Izba opowiedziała się za powrotem do rozwiązania zawartego w przedłożeniu rządowym, z tą jednak różnicą, iż poprawka przewiduje obligatoryjność a nie fakultatywność wydania rozporządzenia nakładającego obowiązek instalowania i aktualizowania oprogramowania.

Poprawki nr 7 i 18 odnoszą się do kwestii zasad tworzenia szkolnych zestawów programów nauczania i szkolnych zestawów podręczników. Senat opowiedział się za wykreśleniem normy, która przewiduje tworzenie szkolnych programów nauczania w oparciu o jeden program nauczania oraz uznał, że szkolne zestawy podręczników powinny składać się nie z jednego ale maksymalnie trzech podręczników dla danych zajęć edukacyjnych. Dodano również przepis przejściowy (art. 5a) przewidujący stosowanie nowych zasad dotyczących tworzenia szkolnych zestawów podręczników od początku najbliższego roku szkolnego, przy czym w stosunku do klas innych niż klasa pierwsza i czwarta szkoły podstawowej oraz klasy pierwsze pozostałych typów szkół, możliwe będzie ustalenie w szkolnym zestawie podręczników więcej niż trzech podręczników dla danych zajęć edukacyjnych. Przepis taki stanowił będzie zabezpieczenie prawidłowej realizacji rozpoczętych etapów edukacyjnych, w przypadkach kiedy zmiana podręcznika mogłaby zaburzyć przebieg trwającego procesu kształcenia.

Poprawki nr 10 i 23 uchylają zmiany, które modyfikują zasady obsadzania stanowiska dyrektora szkoły i placówki. Przyjmując je Senat negatywnie ustosunkował się do nowych rozwiązań regulujących tą kwestię, jak również do trybu wprowadzenia tych zmian (nowelizacja art. 36a ustawy o systemie oświaty wprowadzona została poprawką w II czytaniu w Sejmie), skutkujących wątpliwościami w zakresie zgodności ustawy z konstytucyjnymi przepisami określającymi tryb stanowienia prawa tj. art. 119 ust. 1 i 2 Konstytucji RP.

Poprawka nr 14 odzwierciedla stanowisko Senatu w przedmiocie noszenia jednolitych strojów przez uczniów szkół. Izba opowiedziała się za wprowadzeniem obowiązku noszenia jednolitego stroju szkolnego przez uczniów szkół podstawowych i gimnazjów. W szkołach ponadgimnazjalnych, obowiązek ten może wprowadzić dyrektor szkoły po zasięgnięciu opinii rady rodziców. W przekonaniu senatorów, wprowadzenie w szkole jednolitego stroju może mieć znaczenie wychowawcze, budzić wśród uczniów poczucie wspólnoty, a także stanowić element kształtowania przez szkołę własnej tradycji.

Izba odniosła się również do uprawnień rad rodziców określonych w art. 54 ustawy o systemie oświaty w jego nowym brzmieniu. Zdaniem Senatu, program wychowawczy szkoły i program profilaktyki powinna uchylać rada pedagogiczna szkoły, a nie rada rodziców; do kompetencji rad rodziców przekazane być powinno jedynie opiniowanie tych programów (poprawki nr 11 i 13).

Izba przyjęła również poprawki mające na celu ustawowe przyznanie kuratorowi oświaty prawa wykonywania - w imieniu wojewody - zadań, jakie wynikać będą dla niego z programów operacyjnych regulujących zasady i warunki wykorzystywania środków unijnych w obszarze oświaty, a także zadań wynikających z programów rządowych, jeżeli takie zadania przez te programy będą nałożone na kuratora oświaty (poprawki nr 2 i 9). Poprawką nr 8 nałożono na dyrektora szkoły obowiązek podjęcia działań organizacyjnych umożliwiających obrót używanymi podręcznikami, a nie działań umożliwiających zaopatrzenie we wszystkie podręczniki, jak przewiduje ustawa w wersji uchwalonej przez Sejm. Dokonano również zmiany ustawy – Prawo o szkolnictwie wyższym. Warunki i tryb uczestniczenia wybitnie uzdolnionych uczniów w zajęciach przewidzianych planem studiów oraz kierunki zaliczania tych zajęć określać ma rektor uczelni w zarządzeniu, a nie regulamin studiów (poprawka nr 17).

Senat przyjął kilka poprawek (nr 3, 4, 16, 21 i 22), które precyzują rozwiązania ustawowe. Poprawkami nr 9 i 19 uregulowano w ustawie kwestie związane z ustalaniem zestawów programów wychowania przedszkolnego. Celem poprawek nr 3, 4 i 22, jest uzupełnienie przepisów określających zadania okręgowych komisji egzaminacyjnych oraz modyfikacja przesłanek wykreślenia z ewidencji egzaminatorów tych komisji. Zmiany te stanowią merytoryczną konsekwencję przekazania Centralnej Komisji Egzaminacyjnej i okręgowym komisjom egzaminacyjnym zadań związanych z przeprowadzaniem egzaminów eksternistycznych. Poprawka nr 16 uzupełnia ustawową regulację przyjmującą zasadę przekazywania dotacji udzielonych szkołom i placówkom na ich rachunki bankowe,



wprowadzając analogiczny przepis w stosunku do niepublicznych szkół artystycznych o uprawnieniach szkół publicznych. Poprawką nr 21 poparto rozwiązanie zmierzające do tego, aby w jednym terminie weszły w życie wszystkie zmiany w przepisach określających zadania Centralnej Komisji Egzaminacyjnej i okręgowych komisji egzaminacyjnych, wprowadzone w związku z przekazaniem tym komisjom uprawnień do przygotowywania i przeprowadzania egzaminów eksternistycznych.

Poprawki nr 5, 12, 15 i 20 mają charakter techniczno – legislacyjny i uściślający.